

EKONOMİK GÜVEN ENDEKSİNDE YAPILAN ANA REVİZYONA İLİŞKİN METODOLOJİK DOKÜMAN

Giriş

Ekonomik güven endeksi, ekonomideki arz ve talep yönündeki aktörlerin (üretici ve tüketicilerin), genel ekonomik duruma ilişkin davranış, değerlendirme, karar, beklenti ve eğilimlerini bir bütün olarak ve kapsamlı biçimde özetleyen ve öncü gösterge niteliğini taşıyan bir bileşik endekstir.

Endeks, gayri safi yurt içi hâsıla (GSYH), istihdam ve sanayi üretim gibi yaygın kullanılan ekonomik göstergelerden daha erken bilgi sağlamakta ve mevcut ekonomik durumun izlenmesinin yanı sıra, ekonomideki kırılma noktaları ve potansiyel risklerin önceden görülerek tedbir alınmasını mümkün kılmak amacıyla kullanıma sunulmaktadır.

Ekonomik güven endeksi, mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerine ilişkin güven endekslerine ait normalleştirilmiş alt endekslerin ağırlıklandırılarak birleştirilmesinden oluşmaktadır.

Alt endekslere eşit oranda dağıtılan beş sektörün ağırlıkları aşağıdaki gibidir;

- Tüketici : %20
- Reel kesim (imalat sanayi) : %40
- Hizmet : %30
- Perakende ticaret : %5
- İnşaat : %5

Türkiye İstatistik Kurumu, ekonomik güven endeksini 2015 yılı Ocak ayından itibaren yayımlamaya başlamış olup hali hazırda endeks 2007 Ocak ayından başlayan bir seri şeklinde her ay sonunda yayımlanmaktadır.

Ana Revizyon Nedenleri

Avrupa Komisyonu Ekonomik ve Finansal İşler Genel Müdürlüğü (European Commission Directorate-General for Economic and Financial Affairs-DG ECFIN) ile uyumluluğu sağlamak, tüketicinin değerlendirme ve beklentilerini daha iyi ölçmek, tüketicinin düşüncelerini daha iyi yansıtmasını sağlamak ve tüketici güven endeksinin kalitesini artırmak amacıyla 2020 yılı Eylül ayında tüketici güven endeksinde ana revizyon yapılmıştır. Bu kapsamda tüketici güven endeksi hesaplamasında kullanılan dört alt endeksten ikisinin değiştirilmesine karar verilmiştir. Değişen iki alt endeksin ekonomik güven endeksinin hesaplamasında yer alan 20 alt endeksten ikisi olması, ekonomik güven endeksinde ana revizyona neden olmuştur. Tablo 1’de Eylül 2020 revizyonu sonrası ekonomik güven endeksinde kapsanan endeks ve alt endeksler yer almaktadır.

Tablo 1. Ekonomik Güven Endeksinde Kapsanan Endeks ve Alt Endeksler (Eylül 2020 Güncellemesi Sonrası)

Yayımlayan kurum	Güven endeksi	Güven alt endeksi	Endeks başlangıç dönemi
TÜİK	Tüketici güven endeksi	Geçen 12 aylık döneme göre mevcut dönemde hanenin maddi durumu	2007 Ocak
		Gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi	2007 Ocak
		Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi	2007 Ocak
		Geçen 12 aylık döneme göre gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi	2007 Ocak
TCMB	Reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi	Toplam sipariş miktarı (mevcut durum)	2007 Ocak
		Mamul mal stok miktarı (mevcut durum)	2007 Ocak
		Üretim hacmi (gelecek 3 ay)	2007 Ocak
		Toplam istihdam (gelecek 3 ay)	2007 Ocak
		Toplam sipariş miktarı (son 3 ay)	2007 Ocak
		İhracat sipariş miktarı (gelecek 3 ay)	2007 Ocak
		Sabit sermaye yatırım harcaması	2007 Ocak
		Genel gidişat	2007 Ocak
TÜİK	Hizmet sektörü güven endeksi	Son 3 aylık dönemde iş durumu	2011 Ocak
		Son 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep	2011 Ocak
		Gelecek 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi	2011 Ocak
TÜİK	Perakende ticaret sektörü güven endeksi	Son 3 aylık dönemde iş hacmi-satışlar	2011 Ocak
		Mevcut mal stok seviyesi	2011 Ocak
		Gelecek 3 aylık dönemde iş hacmi-satışlar beklentisi	2011 Ocak
TÜİK	İnşaat sektörü güven endeksi	Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	2011 Ocak
		Gelecek 3 aylık dönemde toplam çalışan sayısı beklentisi	2011 Ocak

Ekonomik Güven Endeksi Serisinin Geriye Dönük Hesaplanması

Ekonomik güven endeksinin hesaplanmasında, TÜİK tarafından yayımlanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi alt endeks serileri, mevsim etkilerinden arındırılmış hizmet sektörü, perakende ticaret sektörü ve inşaat sektörü güven endekslerinin alt endeks serileri ile TCMB tarafından yayımlanan mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim güven endeksinin alt endeks serileri kullanılmaktadır.

Ekonomik güven endeksi ilk yayımlandığı tarihten itibaren Avrupa Birliği Uyumlulaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri ortak programına tam uyumlu olarak hesaplanmaktadır. Endeksin hesaplama yöntemi ve ağırlıklandırılmasında herhangi bir değişiklik söz konusu değildir. Ekonomik güven endeksinde yapılan revizyon ile elde edilen endeks serisi için aynı hesaplama yöntemi ve aynı ağırlıklar kullanılmıştır.

Ekonomik güven endeksinin geriye doğru hesaplanması sonucu oluşan farkın nedeni; 2020 yılı Eylül ayında tüketici güven endeksinde yapılan revizyon doğrultusunda değişen mevsim etkilerinden arındırılmış iki alt endeksin serilerinin ekonomik güven endeksi hesaplamasında kullanılmasıdır.

Ana Revizyonun Uzunluğu

Revizyon işlemi, 2007 yılı Ocak ayından başlayarak 2020 yılı Ağustos ayına kadar yapılmıştır.

Ana Revizyonun Derinliği

Revizyon işlemi, ekonomik güven endeksi serisi için yapılmıştır.

Ana Revizyonun Etkileri

Ekonomik güven endeksi serisi için yapılan revizyonun etkilerini gösteren tablo ve grafik aşağıda sunulmuştur.

Tablo 2 değerlendirildiğinde, ekonomik güven endeksi yeni seri değerlerinde, eski seri değerlerine göre ortalama %1,30 oranında mutlak revizyon olduğu görülmektedir. Grafik 1'e bakıldığında endeks serilerinde çok küçük farklar olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Ekonomik Güven Endeksi Ana Revizyon Etkileri

Yıl	Ay	ESKİ SERİ	YENİ SERİ	MUTLAK REVİZYON (%)	Yıl	Ay	ESKİ SERİ	YENİ SERİ	MUTLAK REVİZYON (%)
2007	Ocak	113,2	111,2	1,74	2014	Ocak	101,1	102,0	0,87
2007	Şubat	110,4	108,3	1,97	2014	Şubat	99,8	100,9	1,05
2007	Mart	110,7	108,4	2,15	2014	Mart	101,6	102,5	0,88
2007	Nisan	111,9	109,9	1,80	2014	Nisan	103,2	104,5	1,16
2007	Mayıs	106,1	104,2	1,89	2014	Mayıs	103,6	104,5	0,88
2007	Haziran	109,7	108,1	1,51	2014	Haziran	102,7	103,8	1,02
2007	Temmuz	111,0	109,0	1,83	2014	Temmuz	101,4	102,4	1,02
2007	Ağustos	113,7	111,9	1,56	2014	Ağustos	102,0	102,9	0,89
2007	Eylül	112,4	110,9	1,36	2014	Eylül	104,2	104,9	0,66
2007	Ekim	109,5	107,5	1,84	2014	Ekim	104,2	105,3	1,00
2007	Kasım	108,9	106,7	2,02	2014	Kasım	100,4	101,8	1,37
2007	Aralık	110,4	108,0	2,23	2014	Aralık	101,2	102,6	1,30
2008	Ocak	107,6	104,8	2,73	2015	Ocak	101,3	102,8	1,46
2008	Şubat	104,0	101,7	2,35	2015	Şubat	101,9	102,7	0,81
2008	Mart	100,0	98,0	2,03	2015	Mart	98,4	99,8	1,43
2008	Nisan	94,0	92,3	1,81	2015	Nisan	99,7	101,4	1,72
2008	Mayıs	92,1	90,5	1,83	2015	Mayıs	99,7	101,6	1,80
2008	Haziran	91,4	90,1	1,39	2015	Haziran	98,4	100,7	2,34
2008	Temmuz	90,3	89,2	1,27	2015	Temmuz	98,9	100,8	1,86
2008	Ağustos	92,9	92,0	1,06	2015	Ağustos	98,6	100,0	1,43
2008	Eylül	88,0	87,3	0,87	2015	Eylül	94,9	96,5	1,67
2008	Ekim	74,1	73,5	0,85	2015	Ekim	97,4	99,2	1,84
2008	Kasım	61,2	60,4	1,31	2015	Kasım	104,5	104,7	0,21
2008	Aralık	63,6	62,0	2,64	2015	Aralık	103,3	104,0	0,66
2009	Ocak	65,6	63,0	4,00	2016	Ocak	99,8	100,8	1,00
2009	Şubat	69,0	66,0	4,53	2016	Şubat	95,8	97,8	2,03
2009	Mart	71,4	68,4	4,43	2016	Mart	97,8	99,7	1,92
2009	Nisan	85,5	82,1	4,19	2016	Nisan	96,3	98,4	2,22
2009	Mayıs	95,0	91,9	3,38	2016	Mayıs	98,2	100,2	2,03
2009	Haziran	96,7	94,2	2,60	2016	Haziran	98,9	100,5	1,60
2009	Temmuz	97,5	95,5	2,06	2016	Temmuz	101,3	103,0	1,67
2009	Ağustos	96,5	95,3	1,20	2016	Ağustos	97,3	98,2	0,94
2009	Eylül	95,6	94,5	1,21	2016	Eylül	101,6	102,6	1,02
2009	Ekim	95,2	93,9	1,41	2016	Ekim	99,9	101,1	1,27
2009	Kasım	94,5	93,4	1,11	2016	Kasım	100,4	102,1	1,67
2009	Aralık	95,7	94,3	1,41	2016	Aralık	95,4	97,4	2,09
2010	Ocak	100,2	98,9	1,33	2017	Ocak	92,6	94,0	1,54
2010	Şubat	99,8	98,2	1,60	2017	Şubat	97,2	98,9	1,68
2010	Mart	104,1	102,5	1,51	2017	Mart	99,9	101,8	1,87
2010	Nisan	108,0	106,2	1,70	2017	Nisan	101,9	103,2	1,27
2010	Mayıs	105,0	103,7	1,32	2017	Mayıs	102,4	104,1	1,66
2010	Haziran	105,4	104,1	1,23	2017	Haziran	101,9	103,8	1,83
2010	Temmuz	105,4	104,6	0,77	2017	Temmuz	104,7	106,4	1,57
2010	Ağustos	106,6	106,1	0,49	2017	Ağustos	106,9	108,7	1,62
2010	Eylül	109,0	108,4	0,64	2017	Eylül	105,5	107,4	1,75
2010	Ekim	108,2	107,1	1,03	2017	Ekim	104,5	106,2	1,67
2010	Kasım	110,2	109,2	0,88	2017	Kasım	101,7	103,5	1,72
2010	Aralık	111,1	109,6	1,37	2017	Aralık	99,7	101,7	1,99
2011	Ocak	114,8	114,0	0,74	2018	Ocak	106,2	107,4	1,18
2011	Şubat	113,1	112,1	0,85	2018	Şubat	105,2	106,7	1,35
2011	Mart	112,5	111,6	0,87	2018	Mart	103,3	104,5	1,16
2011	Nisan	112,2	111,2	0,89	2018	Nisan	101,5	102,5	0,97
2011	Mayıs	112,4	111,5	0,82	2018	Mayıs	98,5	99,7	1,26
2011	Haziran	113,3	112,2	0,99	2018	Haziran	96,0	97,2	1,22
2011	Temmuz	112,0	111,2	0,67	2018	Temmuz	97,0	97,7	0,69
2011	Ağustos	109,1	108,6	0,41	2018	Ağustos	90,9	91,9	1,06
2011	Eylül	111,9	111,2	0,63	2018	Eylül	82,0	83,1	1,37

2011	Ekim	107,5	106,8	0,64	2018	Ekim	79,4	80,4	1,25
2011	Kasım	108,7	107,7	0,86	2018	Kasım	84,6	85,5	1,14
2011	Aralık	108,6	107,3	1,19	2018	Aralık	85,8	86,7	0,98
2012	Ocak	106,9	105,5	1,40	2019	Ocak	82,5	84,1	1,98
2012	Şubat	107,8	107,0	0,75	2019	Şubat	83,6	84,4	1,04
2012	Mart	108,1	107,0	1,03	2019	Mart	85,8	87,0	1,43
2012	Nisan	106,8	105,4	1,33	2019	Nisan	88,4	88,7	0,31
2012	Mayıs	107,4	106,2	1,10	2019	Mayıs	81,8	82,6	0,96
2012	Haziran	105,1	104,4	0,66	2019	Haziran	87,2	88,4	1,32
2012	Temmuz	107,0	106,8	0,21	2019	Temmuz	84,6	85,7	1,34
2012	Ağustos	104,6	104,6	0,03	2019	Ağustos	90,5	90,9	0,54
2012	Eylül	103,9	103,9	0,03	2019	Eylül	89,3	90,1	0,90
2012	Ekim	102,9	102,5	0,44	2019	Ekim	92,8	93,6	0,81
2012	Kasım	103,4	103,8	0,37	2019	Kasım	94,3	95,0	0,77
2012	Aralık	103,1	102,7	0,44	2019	Aralık	96,5	97,2	0,76
2013	Ocak	103,8	103,9	0,09	2020	Ocak	97,1	98,3	1,27
2013	Şubat	106,0	105,6	0,39	2020	Şubat	97,5	98,3	0,79
2013	Mart	106,4	106,6	0,22	2020	Mart	91,8	93,1	1,41
2013	Nisan	105,1	105,6	0,47	2020	Nisan	51,3	52,4	2,10
2013	Mayıs	106,2	107,0	0,72	2020	Mayıs	61,7	62,7	1,57
2013	Haziran	106,4	107,1	0,63	2020	Haziran	73,5	73,5	0,05
2013	Temmuz	105,5	106,0	0,47	2020	Temmuz	82,2	83,1	1,01
2013	Ağustos	106,1	106,5	0,44	2020	Ağustos	85,9	85,9	0,01
2013	Eylül	104,3	105,0	0,61	2020	Eylül	88,6	88,5	0,09
2013	Ekim	106,6	106,8	0,16					
2013	Kasım	106,0	107,2	1,14					
2013	Aralık	104,4	105,2	0,69					
								Ortalama Mutlak Revizyon (%)	1,30

Grafik 1. Ekonomik Güven Endeksi Ana Revizyon Etkileri

